

Over dit boek

Bredero leefde zo'n vierhonderd jaar geleden in Amsterdam. In die tijd was Amsterdam een rijke stad. Er werd veel geld uitgegeven aan kunst. De mensen lieten zich graag schilderen, en ze gingen vaak naar toneelstukken en concerten.

Bredero kon goed schrijven en schilderen. Met schilderen verdiende hij zijn geld. Maar wat hij schilderde weten we niet, want er is geen enkel schilderij van hem bewaard gebleven. Wat hij geschreven heeft, weten we wel. Zijn toneelstukken waren heel erg populair en werden jarenlang opgevoerd.

Het beroemdste toneelstuk van Bredero is *De klucht van de koe*. Een klucht is een kort, komisch toneelstuk. Om te lachen, dus.

De klucht van de koe wordt ook nu nog regelmatig opgevoerd. En je kunt er nog steeds om lachen.

Een toneeltekst lezen is een beetje saai. Daarom heb ik er een echt verhaal van gemaakt. En ik heb de taal van vroeger veranderd in de taal van nu.

Helene Bakker
voorjaar 2014

Een kleine dief

Wegwezen hier, denkt Gijs.

Vlug loopt hij de winkel uit en slaat linksaf naar de rivier de Amstel.

Pas voorbij de laatste ophaalbrug staat hij stil.

Hij kijkt achterom.

Het is weer gelukt, grinnikt hij.

De kust is veilig.

Hij haalt een klein leren zakje uit zijn broekzak tevoorschijn. Zo'n zakje waar je een ring of een gouden munt in kunt bewaren. Het is met een touwtje aan de bovenkant dichtgeknoopt.

Als hij het zakje openmaakt, betreft zijn gezicht.

Hij ziet alleen maar een klein zilveren ringetje.

Dit is veel minder dan de buit van een paar dagen geleden.

Toen was hij bij een club van schrijvers en dichters.

Daar had hij geluk.

Hij kon hun hele geldkist meenemen.

Hartstikke vol zat die kist.

Daar heeft hij flink van gefeest.

In één keer gaf hij alles uit aan drank en vooral aan lekkere meiden. De meiden van plezier.

Nog nagenietend van die nacht loopt Gijs over het dijkje langs de Amstel. De stad uit.

Dat bij die schrijvers en dichters was een goede
daad van mij, denkt hij.
Het geld lag daar maar te roesten en te schimmelen
in die kist.
Het geld was gewoon blij dat ik het in handen kreeg.
Ik heb het weer vrijgelaten.
Want *geld moet rollen*, toch?

Dan bedenkt Gijs hoe oneerlijk het leven eigenlijk is.
Voor hem, een kleine dief, heeft niemand respect.
Woonde hij maar in het oude Griekenland.
Dan zou hij respect krijgen.
De Oude Grieken konden slimme dieven en
oplichters wel waarderen.
Alleen als je dom was en betrapte werd, dan hadden
ze geen respect meer voor je.
Dan werd je opgehangen.

Maar moet je hier in Holland zien.
Een dief zoals hij wordt niet gewaardeerd.
Terwijl de grootste schurken alle respect krijgen.
Al die boeven die grof geld verdienen op de beurs.
Die worden jaloers nagekeken op straat.
Ze wonen in de mooiste huizen en horen bij de
belangrijke heren.
De heren waar je je hoed voor moet afdoen.
En dan die handelaars die sjoemelen met
etenswaar. Die stoppen water in wijn en vlees.

Dat extra gewicht moeten de mensen dan betalen.
Schurken zijn het, allemaal.

Ongemerkt is Gijs al een heel eind de stad
uitgelopen.

De rivier kronkelt van de ene bocht naar de andere.
En de weg kronkelt mee.

Gijs herinnert zich ineens dat hij hier ergens flink
gevochten heeft. Met een reus van een vent.
Ze vochten tot ze allebei niet meer konden.
Daarna dronken ze samen een biertje.

Verlangend naar koud bier loopt Gijs verder.
De zon staat al laag aan de hemel, maar het is
nog warm.

O, jee, kijk nou toch eens hoe ik eruitzie!

Ik zit helemaal onder het stof.

Gijs schrikt als hij zijn kleren ziet.

‘Verdorie’, zegt hij hardop. ‘Het is geen stof, maar
roet! Hoe kan dat nou?’

Hij draait zich om en ziet dikke, zwarte rook uit een
schoorsteen komen.

Ongelooflijk, denkt hij. Dat ik daar voorbijgelopen
ben, zonder iets te merken.

Het wordt tijd dat ik stop.

Het Zwarte Paard

Gijs ziet een huis met een uithangbord.

‘Het Zwarte Paard’ staat erop.

Op een bankje bij het huis zit een boer te slapen.

‘Goedenavond,’ zegt Gijs.

De boer doet zijn ogen open.

‘Kan ik hier wat drinken en overnachten?’

‘Jazeker, meneer. Misschien zit er zelfs nog wel een lekkere bout of vis in de pan. Of een mooi stuk ham.’

‘Ik hoef niet te eten. Maar ik wil wel een biertje.

Ik heb vreselijke dorst.’

‘Natuurlijk. Kom toch binnen, meneer.

Of zit u liever buiten?’

‘Liever buiten.’

De boer pakt een stoel en zet die bij het bankje.

Gijs gaat zitten.

‘Gezondheid, meneer,’ proost de boer even later.

Hij heeft voor zichzelf ook een *kan* bier meegenomen.

‘Van hetzelfde.’

Gijs drinkt het bier gulzig op.

‘Zo te zien, houdt u wel van een drankje.’

‘Als ik mijn best doe, kan ik in één keer deze hele literkan leegdrinken.

Vooruit, schenk nog maar een kannetje vol.

Maar zeg me eerst eens hoe dit dorp heet.’

‘Wel, dit is Ouderkerk. Maar waar komt u vandaan?’